

Je potrebné vzdelávanie odborných pracovníkov ochrany prírody a krajiny?

Európsky kvalifikačný rámec

Význam celoživotného vzdelávania neustále narastá. Jeho formy sú stále rozmanitejšie a orientovať sa v nich je stále zložitejšie nielen pre zamestnávateľov, ale aj pre samotných zamestnancov. V roku 2008 na základe poverenia Európskej komisie začal CEDFOP – výskumná organizácia zameraná na rozvoj odborného vzdelávania, pripravovať štúdiu zameranú na rolu a funkcie kvalifikácií v modernej spoločnosti. Začal sa tzv. priradovací proces, v ktorom sú všetky existujúce kvalifikácie na Slovensku priradované k jednotnému Európskemu kvalifikačnému rámcu (EKR). Cieľom EÚ je, aby kvalifikácie boli v jednotlivých európskych štátoch porovnateľné a odborníci si ľahšie hľadali pracovné miesta alebo študijné príležitosti v zahraničí. Ide o dobrovoľný rámec, avšak rok 2012 je cieľovým dátumom, do ktorého majú krajiny EÚ zabezpečiť, aby jednotlivé osvedčenia o kvalifikácii obsahovali odkaz na príslušnú úroveň EKR.

Projekt celoživotného vzdelávania

Slovenská agentúra životného prostredia vykonáva z poverenia MŽP SR, okrem iných aktivít, aj vzdelávanie pracovníkov v štátnej a verejnej správe v oblasti starostlivosti o životné prostredie. Projekt **Systém kontinuálneho vzdelávania v oblasti ochrany prírody a krajiny**, ktorý SAŽP

skeho významu. Projekt je realizovaný z Operačného programu Životné prostredie, prioritná os 5 – Ochrana a regenerácia prírodného prostredia a krajiny, opatrenie 5.3. – Zlepšenie informovanosti a environmentálneho povedomia verejnosti vrátane posilnenia spolupráce a komunikácie so zainteresovanými skupinami.

Hlavné aktivity projektu

- Analýza a identifikácia vzdelávacích, tréningových a rozvojových potrieb pracovníkov ochrany prírody a krajiny v súlade s európskymi štandardami
- Vypracovanie systému profesijných a minimálnych vzdelávacích štandardov na úseku ochrany prírody a krajiny, vytvorenie modelu kontinuálneho vzdelávania a väzby medzi systémom formálneho a neformálneho vzdelávania
- Vytvorenie webového portálu pre kontinuálne vzdelávanie v oblasti ochrany prírody a krajiny
- Vytvorenie efektívneho modelu komunikácie a štandardov spolupráce pracovníkov ochrany prírody a krajiny s vlastníckymi, užívateľmi a správcami územia Natura 2000
- Sériu vzdelávacích aktivít pre pracovníkov ochrany prírody a krajiny
- Konferencie

Východiská projektu

Návrhy a východiská projektu vychádzajú z podrobnej analýzy súčasného stavu, z ktorej vyplynula okrem iného nevhodná, resp. neexistujúca štruktúra kontinuálneho (celoživotného) vzdelávania odborných pracovníkov ochrany prírody a krajiny; nepostačujúca kvalita informácií pre rozhodovanie; nedostatočný dôraz výučby na európsku dimenziu; nedostatočný prenos vedeckých poznatkov do praxe; veľké regionálne rozdiely v oblasti vzdelanosti vo všetkých sektoroch.

Odborníci si uvedomili, že kvalifikácia ako taká, so svojimi silnými i slabými stránkami, bude mať naďalej svoju nenahraditeľnú úlohu, ktorá sa bude meniť podľa sektorov. Pri realizácii jednotlivých aktivít projektu sa snažíme vytvoriť predpoklady pre systematický kontinuálny profesijný rast odborných pracovníkov ochrany prírody a krajiny tak, aby svoju kvalifikáciu mohli v rámci platnej legislatívy rozvíjať v súlade so svojimi individuálnymi potrebami i potrebami organizácie.

Čo ovplyvňuje dosiahnutú úroveň EKR?

Európsky kvalifikačný rámec zahŕňa nielen všetky vedomosti a zručnosti získané štúdiom od základnej po vysokú školu, ale aj všetky vedomosti a zručnosti získané praxou a to všetkými formami od akreditovaných kurzov a cieľených vzdelávacích aktivít až po učenie sa počas aktivít vo voľnom čase, ktoré sú nejakým spôsobom overené a uznané. EKR tak umožňuje porovnať aj tie kvalifikácie, ktoré človek získava mimo formálneho systému vzdelávania a podporuje celoživotné vzdelávanie. Webová stránka www.envirovzdelavanie.sk bude slúžiť ako podporný nástroj k vzdelávaniu a informovaniu účastníkov projektu.

Česká republika je piatou členskou krajinou EÚ, ktorá už pripravila svoju národnú priradovaciu správu a dokáže

Generálny riaditeľ sekcie ochrany prírody a tvorby krajiny MŽP SR Mgr. Rastislav Rybanič s prof. Ing. Júliom Novotným, CSc. z NLC Zvolen, ktorý na konferencii predstavil vzdelávací modul Lesné hospodárstvo a poľovníctvo

realizuje, nadväzuje na túto činnosť návrhom kontinuálneho (celoživotného) vzdelávania odborných pracovníkov ochrany prírody a krajiny, zamestnancov štátnej správy starostlivosti o životné prostredie, regionálnej a miestnej samosprávy, ako aj záujemcov z radov mimovládnych organizácií, pôsobiacich v environmentálnom sektore. Cieľom projektu je vytvoriť nové prístupy a metódy vzdelávania k ochrane prírody a krajiny európskeho

Časť projektu je priamo zameraná na vytvorenie efektívnych foriem komunikácie a bude slúžiť k vzájomnému dialógu odborných pracovníkov ochrany prírody a krajiny s vlastníckymi, správcami a užívateľmi pozemkov, na ktorých sa nachádzajú územia navrhované do sústavy Natura 2000 v súlade so strategickými koncepčnými dokumentmi, najmä v oblasti regionálneho rozvoja.

Foto: Silvia Redlingerová

Súčasnou projektom sú dve medzinárodné konferencie zamerané na prezentáciu skúseností a výsledkov projektu so zameraním na vzdelávanie odborných pracovníkov ochrany prírody a krajiny a na komunikáciu medzi jednotlivými účastníkmi procesu ochrany prírody a krajiny. Prvá z nich sa uskutočnila v decembri minulého roka v Banskej Bystrici a stretla sa s veľmi pozitívnym ohlasom účastníkov

tak efektívne nadviazať svojím národným systémom na európsky. Slovensko na národnej úrovni ešte len začalo, ale niektoré sektory už dosiahli pokrok porovnateľný s ČR, vďaka takýmto projektom aj sektor životného prostredia.

Mgr. Dobromila Bobková
Slovenská agentúra životného prostredia